

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

[TLP-WHITE]

Ниво 0

ПРОТОКОЛ

София, 06.06.2023 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2023 г.

Днес, 06.06.2023 г. от 10:01 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Б. Паунов – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“ и експерти на КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време на интернет страницата на Комисията.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри обсъждането и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол №179 от 02.06.2023 г., т.1, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2023 г., са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Проект на решение относно извършване на регулаторен преглед и утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2023 г. е изготвен от работна група в състав: Пламен

Младеновски, Елена Маринова, Боян Паунов, Георги Петров, Радослав Наков, Владимир Петров, Петя Петрова, Ана Иванова, Йовка Велчева, Надежда Иванова и Ненко Ненков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол №179 от 02.06.2023 г., т.1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-19/02.06.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, Омбудсман на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците, Независима синдикална федерация на енергетиците в България.**

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Весела Ванева – главен експерт в Омбудсман на Република България;
- г-н Ясен Цветанов – гражданин;
- г-жа Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ”;
- г-н Стоян Грозданов – гражданин;
- г-жа Мария Асими – гражданка.

Министерство на енергетиката, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците, Независима синдикална федерация на енергетиците в България не изпращат свои представители.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

В този ред на изброяване ще дам думата и на съответните участници. Това са записаните. Всички те ще участват присъствено. Нямаме заявление за участие по канала за комуникация Skype. Започваме! Г-жо Ванева, очакваме да чуем становището на Омбудсмана на Република България по изготвения проект на решение.

Весела Ванева – главен експерт в Омбудсман на Република България:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми участници в общественото обсъждане, по повод обявения проект на Комисията за енергийно и водно регулиране Омбудсманът на Република България заявява категорично становище против планираното повишение на цените на топлинната енергия за битовите клиенти за периода от 01.07.2023 – 30.06.2024 г. Проектът на решение на Комисията предвижда увеличение на регулираните цени на топлинната енергия за крайните клиенти на топлофикационните дружества с основно гориво природен газ в диапазона от 0,05 на сто до 0,48 на сто. Омбудсманът смята това за недопустимо, особено в условията на значително и продължително понижение на основния ценообразуващ фактор – цените на природния га, които (съгласно прогнозата на КЕВР) ще спаднат средно с близо 24 на сто за следващия регулаторен период. Всъщност предложеното наглед минимално повишение на цените на топлинната енергия ще се превърне в значително поскъпване за всички клиенти на

топлата вода и парното с малко над 11 на сто, поради кумулативния ефект от повишението на ставката на ДДС от 9 на сто на 20 на сто от първи юли тази година. Така потребителите ще се окажат в абсурдната ситуация при значително намаление на цените на природния газ да заплащат по-високи цени за топлинната енергия, каквито нямаше дори по време на безпрецедентната енергийна криза през 2022 г. Съгласно представените аргументи, планираното поскъпване се дължи главно на образувания недовзет приход на топлофикациите в размер, изчислен общо, на около 276 млн. лв. Ясно е, че недовзетият приход произтича от извънредната ситуация с доставките и цените на природния газ на европейския пазар от края на 2021 г. до края на 2022 г. Тази ситуация особено тежко засегна българските потребители. Разбираемо е, че действащите регулаторни механизми не са настроени за реакция в условията на енергийни кризи с такава тежест и такъв мащаб. Тази реалност обаче изцяло отсъства като фактор в представения доклад за регулаторния преглед на дружествата от сектор „Топлоенергетика“ за периода 2022-2023 г. и съответно тази ситуация не е отчетена и в проекта на решение. Липсва анализ на последиците от енергийната криза в Европейския съюз и в България, поради което не са потърсени и подходящите инструменти за въздействие, които тази криза имаше върху новите регулирани цени. Така например целевите компенсации заради скъпия газ, които топлофикациите получиха от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ до края на м. май миналата година бяха преждевременно прекратени, а цените на природния газ достигнаха върховете си стойности по-късно, вече при липсата на компенсации. Компенсациите за топлофикациите не бяха подновени, въпреки възможностите, предвидени в европейския Регламент № 1854 от 06.10.2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията. Във връзка с изпълнението на своите правомощия КЕВР би могла да информира законодателната и изпълнителната власт относно необходимостта от осигуряването на такива компенсации за топлофикациите, съответно за техните битови клиенти за периода на екстремно високи цени през 2022 г., за да не се налага в продължение на още една година потребителите да продължават да изплащат последиците от безпрецедентната енергийна криза, на която бяхме свидетели.

Предвид горното, Омбудсманът предлага:

Първо, да бъдат разгледани и използвани всички възможности за компенсиране на недовзетия приход на топлофикационните дружества от други източници, вместо през крайните цени за клиентите на тези дружества. Омбудсманът смята за справедлива цел за предстоящия регулаторен период цените на топлата вода и парното да бъдат намалени в такъв размер, който да компенсира предстоящото увеличение на ставката на ДДС от 9 на сто на 20 на сто от 01.07.2023 г. Също така предлага да бъде извършен обстоен анализ на баланса на средствата във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в съпоставим период от 01.07.2022 г. до 30.06.2023 г., с оглед обсъждане на възможностите за поемане на тежестта от недовзетия приход на топлофикационните дружества за новия регулаторен период от 01.07.2023 г.

Тази сутрин прегледах последния публикуван от Фонда отчет за касовото изпълнение на неговия бюджет към 31.03.2023 г. По-нов отчет не е публикуван. Затова ще цитирам данните, обявени към 01.03.2023 г. Резултатът, който е публикуван е излишък във Фонда в размер на 245 млн. лв.

Последно, като друга възможност, Омбудсманът предлага да се анализират отново вариантите за които сме информирани, че са анализирани вече, но да се анализират отново вариантите за разсрочено компенсиране на недовзетия приход на топлофикациите, с цел по-равномерно разпределяне във времето на финансовата тежест за крайните клиенти. В определения от Комисията срок ще внесем писменото становище на Омбудсмана по разглежданата тема. Благодаря Ви!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Ванева! Вие ще чуete становището на работната група, но аз предлагам да минем така, както го вършим обикновено – всички участници, след което работната група ще вземе общо отношение. Преминаваме към становището на г-н Ясен Цветанов, като гражданин. Г-н Цветанов, заповядайте!

Ясен Цветанов – гражданин:

Добър ден! За втори път идвам на обществено обсъждане. Миналата година също бях тук и за съжаление няма да бъда позитивен от работата, дейността на КЕВР. Миналата година входирах документи, които доказват, че „Топлофикация София“ пилее енергията, не работи в рамките на закона и КЕВР узаконява това нещо. Има ги входираните нещата. Комисията много добре го знае това нещо, даже имаше и становище. И в момента това, което видях като проекторешение и това, което е поискала „Топлофикация София“... за нея визирам, целият ми разговор към нея ще бъде насочен... ме притеснява още повече.

Комисията иска, КЕВР, за пореден път да узакони едно беззаконие и да принуди българските граждани да загубят поредната порция от милиарди левове. Искам да мина много накратко по това, което сте дали от „Топлофикация София“, което е дошло и от Вас, защото то е страшно.

Започвам с това, че до миналата година, до към средата, „Топлофикация София“ беше загубила, по данни получени по ЗДОИ, над 4,6 млрд. лв. за 17 години: от м. септември 2005 г. до към средата на миналата година... не е точно, август месец, но няма значение един-два месеца. В това топлофикационно дружество са потънали над 4,6 млрд. лв., платени от българските данъкоплатци, пари, които са извън топлинната енергия, която е заплатена. Няма начин КЕВР законово да обоснове това нещо, защото то противоречи на Закона за енергетиката. Например чл. 69, в който се казва, че енергийните дружества трябва да работят и в полза на обществото, и в полза на потребителя. Това не е изпълнено.

Миналата година също Ви казах още нещо, което е много страшно. „Топлофикация София“, и то не е за първи път, продава топлинна енергия в пълен разрез със законите на страната и с Конституцията, тъй като всички ние, съгласно Конституцията, сме длъжни да спазваме законите на страната. Чл. 149, ал. 1: *Продажбата на топлинна енергия се извършва на основата на писмен договор и при Общи условия.* Аз не знам, не ми е известно на мен, „Топлофикация София“ да има такива договори. Естествено, че сигурно има някой, за който аз не знам, но както и да е. Масата няма и аз мога да Ви представя категорични и безспорни доказателства от Софийски районен съд, че „Топлофикация София“ извършва финансови измами чрез продажбата на топлинна енергия, без наличието на договори за това.

„Топлофикация София“ не предлага, съгласно чл. 3... това е съгласно чл. 149, ал.1 от Закона за енергетиката, чл. 38а: *Към договорите с потребители се съдържа... и са изброени осем подточки какво се съдържа – това са по Раздел IV мерки за крайните клиенти.* Нищо от това го няма при продажбата на топлинна енергия.

Чл. 206 от Закона за енергетиката, административнонаказателни разпоредби: *На енергийно предприятие, което наруши разпоредбите на този закон, подзаконовни нормативни актове по прилагането му и т.н. се налага имуществена санкция от 20 000 до 1 млн. лв. При повторно нарушение... чета Ви няколко алинеи, само изваждам конкретни изречения... При повторно извършване на нарушение санкцията е в троен размер.*

Ако „Топлофикация София“ има 200 000 абоната без договор, което е в пълно

нарушение на чл. 149, ал. 1 и на чл. 38а, това означава, че ние трябва да наложим, понеже е повторно 1 млн. лв. глоба. При 200 000 абоната, това са 200 млрд. лв. глоби. Предприятието е противоконституционно. Продава енергия противоконституционно и КЕВР продължава това нещо с много години.

Чл. 207 от Закона за енергетиката: *На енергийно предприятие, което откаже незаконосъобразно сключване на договор за продажба на електроенергия – от 20 000 до 1 млн. лв., при повторно извършване на нарушение – в трикратен размер.*

Чл. 207б – *На енергийно предприятие, което извърши нарушение на чл. 38а (те са изброени и много други, Вие ще си ги видите) – от 50 000 до 200 000 лв. и в трикратен размер при повторение, т.е. „Топлофикация София“ има не само множество нарушени императивни норми от Закона за енергетиката, за да продава топлинната енергия, не само, че в административнонаказателните разпоредби на Закона за енергетиката нищо не е приложено към „Топлофикация София“, но и проблемите продължават да се задълбочават със загубата на милиарди левове от това едно-единствено общинско дружество.*

За да приключи прегледа на извадките, които КЕВР е на път за пореден път да погази подзаконовата уредба, ще Ви прочета три члена, само извадки от тях, от Закона за задълженията и договорите:

Чл. 8: *Договорът е съглашение между две или повече лица, за да се създаде, уреди или унищожи една правна връзка между тях.* Когато нямаме договор, нямаме правна връзка между топлоснабдителното, топлопреносното предприятие и клиента. Това е разпоредба, действаща правна норма.

Чл. 16: *Когато предложението включва Общи условия, приемането е действително, ако съдържа писменото потвърждение на Общите условия.* На мен не ми е известно, и ще Ви предоставя и доказателства, „Топлофикация София“ да има потвърдени писмено приети Общи условия от т.нар. клиенти на основание Наредбата за топлоснабдяване.

И последното: недействителност на договорите: чл. 26 от ЗЗД: *Нищожни са договорите, които противоречат на закона, заобикалят, както и договорите, които накърняват добрите нрави.* Нищожни са и договорите, при които липсва съгласие или предписана от закона форма, което означава, че никаква друга форма на приемане на Общите условия, освен писмената, няма правна сила. Няма! На мен не ми е известно „Топлофикация София“ да има, ако са 450 000 условно клиентите ѝ, 450 000 подписани Общи условия, приети от клиентите ѝ, както и 450 000 договора за продажба на топлинна енергия. Това прави противоконституционно дружеството и противоконституционни всичките решения, които взема КЕВР. Те са в ущърб на българското общество. Ако искате ще Ви извадя извадки от Конституцията, които имат непосредствено действие... мисля, че няма смисъл, пред мен са, за да ви покажа, че Вашите действия са незаконосъобразни, като орган говоря.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Така...

Ясен Цветанов – гражданин:

Не, не! Момент! Сега ще Ви обърна внимание на това, което сте записали в проекторешението за топлинната енергия. Дотук Ви показах по категоричен и безспорен начин, с извадки от нормативната уредба, която е действаща, че решенията на КЕВР са незаконосъобразни. Те са в ущърб на българските граждани. Искам да Ви кажа, това е кратко, това беше по-важно..., но записали сте в проекта на решение, че необходимите годишни приходи... Какво значи *необходими*? Недовзет приход е термин единствено и

само на топлофикационните дружества. Никой друг освен топлофикационните дружества и отскоро КЕВР не използва този термин. Теплофикационните дружества пилеят енергията. Записали сте следното: *Прогнозни стойности по видове технологични разходи...* нали чета това, което е вече вашият документ, който е публикуван в интернет и който го погледнах. Технологичните разходи са 221 134 MWh от изтичане на топлоносител и 638 305 MWh за топлоотдаване от съоръженията, без да броя в абонатните станции. Значи имаме приблизително 860 000 MWh чисти загуби. Кой ги плаща и защо, при условие, че при газифициране на абонатите тези загуби са нула? Имам 860 000. Като знаете, че КПД-то на котлите, съгласно одита на „Топлофикация София“, на ТЕЦ „София Изток“ и на ТЕЦ „София“ е под 80%, т.е. за да загубите 860 000 MWh в мрежата, Вие трябва да го умножите поне по 1,2, за да видите колко гориво сте изгорили като минимум, без да броим собствените нужди. И всичко това Вие го включвате в цената на крайния потребител да го плаща, поради неизвестни за мен причини. Това са технологични разходи, които могат да бъдат избегнати 100%. Те не са икономически оправдани и не би било редно по никакъв начин да бъдат включени в цената на топлинната енергия, независимо, че Вие сте ги намалили по-нататък на шестстотин и няколко хиляди.

Следващото нещо, което сте включили в цената, е разходите за амортизация. Не знам дали ви е известно, че „Топлофикация София“ включи правото си на преминаване като актив за приблизително 500 млн. лв.... приблизително, няколко милиона нямат значение, което за мен е абсурдно, без правно основание, няма цитирани правни основания. В ГФО на „Топлофикация София“ е записано, че е „по експертни мнения“, т.е. не се позовават на действаща правна норма. Аз не можах да намеря такава, която им позволява да го пишат като актив. Каква амортизация се начислява на правото на преминаване за около 500 млн. лв., която е включена в цената на топлинната енергия? Първо, че това не може да стане, защото това е публична общинска собственост – улиците, градинките и т.н. Второто което е, че не може да има амортизационни отчисления на този актив, той не съществува.

Разходите за квоти. Разходите за квоти са изключително притеснително нещо. Приблизително около 188 млн. лв., така, както погледнах, сте планирали. Ами това са пари изхвърлени в кофата отново. Ако Вие газифицирате абонатите, извън преустановяване на загубите в топлопреносната мрежа, ниското КПД на преобразуване на енергията на газа в топлинна енергия, напълно ще заличите и загубите от квоти, тъй като газифицираните абонати не заплащат квоти, все още. Това предстои да бъде въведено в Европейския съюз. Което означава, че ние 188 млн. лв. планираме, т.е. Вие, да бъдат изхвърлени в кофата и отново трябва да бъдат включени в цената, която се плаща от клиентите и аз продължавам да не мога да разбера защо.

Направих една много проста сметка тази сутрин. Ако един климатик среден клас, който е висок среден клас, те се движат от 1200 до 1500 лв. крайна цена, ако тези 188 млн. лв. за квоти ги разделим на 1500 климатика, се оказва, че 125 000 абоната, повече от 125 000 абоната, ще имат по един климатик безплатно, т.е. Комисията за енергийно и водно регулиране с удовлетворяване на тези желания на „Топлофикация София“ иска да изхвърли в кофата 125 700, при 1500 лв., което е абсурдно. Аз се топля на климатици 15 години. Най-високата ми сметка е 102 лв. Много по-ниска е отколкото цената на „Топлофикация София“, с което топли. Защо тези разходи са включени в крайната цена, която трябва да бъде заплатена от потребителите?

На основание това, което Ви казах, първо, преглед на нормативната уредба и, второ, това, което сте дали като проекторешение и като искане на топлофикационното дружество „Топлофикация София“, считам, че КЕВР за пореден път е на път да извърши брутално законово нарушение, което не ѝ е първото. По никакъв начин не зачита правата

на интересите. Осъществява финансиране за стотици милиони лева на „Топлофикация София“: миналата година приблизително, заедно с електроенергията, приблизително, е на стойност около милиард лева. Всичко това не знам защо се прави. Цената, която предлагате за крайния потребител, топлинната, е абсурдна като стойност и не отговаря нито на здравия разум, нито на действащите закони в страната. Благодаря Ви!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря, г-н Цветанов! Отговор на повечето от Вашите въпроси ще чуете от работната група, след като изслушаме и останалите участници. Преминаваме към г-жа Мая Манолова, която ще представи становището на гражданското сдружение „Изправи се.БГ“. Г-жо Манолова, заповядайте! Имате думата!

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Уважаеми г-н Иванов, уважаеми комисари, Гражданската платформа „Изправи се.БГ“ категорично възразява срещу предложените цени на топлинната енергия. Макар, че цените на парното без ДДС остават непроменени или почти непроменени за повечето топлофикации или се предвижда минимално увеличение за „Топлофикация София“ с 0,05%, Разград: 0,48%, за „Юлико Евротрейд“: с 2,16%, реално цените за потребителите на всички топлофикации ще се повишат средно с 11%. Това е така, защото от първи юни влиза в действие старият размер на ставката на ДДС върху парното, а именно от 20%. Реално за потребителите увеличението на цената на парното ще бъде около 11%. Ние от Гражданска платформа „Изправи се.БГ“ смятаме, че това е абсолютно несправедливо увеличение на цената на парното по няколко съображения. На първо място, разбира се, е цената на газа, която през последната една година има трайна тенденция за поевтиняване. За сравнение: цената на газа през юли 2022 г. е била 186,87 лв. без ДДС, а една година по-късно за юни тя е 65,82 лв., т.е. тройно намаление на цената на природния газ, което не води до намаление на цената на парното, напротив гражданите ще плащат с 11% по-скъпо парно. Всъщност и самата КЕВР е определила средна цена на газа за следващия регулаторен период в размер на 88,12 лв., което е с 25% от предходната цена за предходния регулаторен период, така че би следвало цената на парното да бъде намалена поне с 20%, вместо да се увеличава с 11%.

Друг сериозен фактор, определящ цената на парното е цената на въглеродните емисии, които се запазват на същите нива, както през миналата година. В началото на юни те са 84 евро на тон, което е приблизително цена, съпоставима с тяхната цена преди една година. КЕВР е заложила в доклада цена за следващия регулаторен период (средна цена) от 88 евро на тон, като въпреки това „Топлофикация София“, която има собствена несправедлива към гражданите политика за закупуване на въглеродни емисии е заложила прогнозна цена от 92,30 евро на тон.

Трето, в доклада на КЕВР четем, че условно-постоянните разходи на топлофикационните дружества, това са разходите за заплати, за амортизации, за ремонти, съдебните разноски, се запазват на миналогодишните нива, като корекцията се извършва единствено с процента на инфлацията. Това е констатацията на КЕВР в доклада, но въпреки това, като погледнем числата, които предлага „Топлофикация София“ условно-постоянните разходи скачат с близо 50% , а именно: от 102,2 млн. за 2022-2023 г. до 151,3 млн. лв. за 2023-2024 г. В искането си „Топлофикация София“ е поискала още по-голямо число от 171 млн. лв. от условно-постоянни разходи, като на фона на това през миналата година са реализирали 144,3 млн. лв. Тук трябва да се отбележи, че това е най-вече заради разходите за заплати. От „Изправи се.БГ“ никога не сме възразявали срещу повишаването на заплатите на работещите в различните енергийни дружества, но в конкретния случай за

нас е необяснимо защо е това драстично повишаване на условно-постоянните разходи на „Топлофикация София“, след като останалите топлофикации, например „Топлофикация Пловдив“ свива постоянните си разходи от 46 млн. лв. на 27,4 млн. лв., Плевен ги намаляват с 2 млн. лв., топлофикацията в Русе – с близо 1 млн. лв. В същото време в бизнес плана си „Топлофикация София“ залага и съответна загуба, въпреки повишаването на тези разходи в размер на 144 млн. лв. В доклада си КЕВР превръща тази загуба, заложената в бизнес плана, в планирана печалба от над 20 млн. лв. Как това ще се случи може би ще чуем от работната група или от комисарите, които са работили над този доклад.

Въпреки намалените променливи разходи от един милиард и деветдесет и осем хиляди лева на 935 млн. лв., заради ръста на постоянните разходи, заради признатите недовзети приходи, което е характерно за всички топлофикационни дружества: 250 млн. лв. искат гражданите да им платят признати недовзети приходи. Заради намалената преференциална цена на тока и повишеното ДДС, в крайна сметка цените за крайните потребители ще бъдат увеличени с 11%.

Ние от „Изправи се.БГ“ смятаме, че в условията на криза, на инфлация и на обедняване на населението това увеличение от близо 11% е абсолютно несправедливо по отношение на българските граждани, още повече, че обективни фактори за него, както вече изложих нашите аргументи, в доклада на КЕВР не са посочени.

Трябва да отбележим, че за разлика от миналата година този път КЕВР, макар и непълнен, предлага регулаторен преглед на дейността на топлофикационните дружества за отчетния регулаторен период, но към него би следвало да бъдат добавени и допълнителни данни, които са важни за създаването на обективна преценка за състоянието на отделните топлофикационни дружества на целия сектор, а също така и за причините, които водят до исторически най-високите цени на парното, които тепърва гражданите ще плащат. Това са следните въпроси:

- Какви приходи е получила всяка една от топлофикациите от високите борсови цени на електрическата енергия в предходния регулаторен период, спрямо определената пазарна цена в решението от 01.07.2022 г.?

- Какви компенсации е получила всяка една от топлофикациите за разликата в цените на електрическата енергия в качеството им на стопански потребители?

И един въпрос, който също има изключително значение, за да се види гражданите ще могат ли да плащат исторически най-високите цени на парното, които КЕВР им предлага, а именно:

- Каква е месечната събираемост на вземанията на всяка една от топлофикациите поотделно за стопански и битови потребители при действащите в момента цени на топлоенергията?

Искам да споделя и няколко притеснения, свързани с анализа на общото финансово състояние на дружествата от сектор „Топлоенергетика“, който е предложен в изложения доклад. Наистина изключително тревожни тенденции. Ще прочета изводите, които се отнасят до първите две топлофикации, които са посочени в доклада. „Топлофикация София“ ЕАД, съгласно представения от „Топлофикация София“ предварителен годишен финансов отчет на 2022 г., текущият финансов резултат е загуба в размер на 342 млн. лв. От анализа на данните, съдържащи се в този отчет могат да бъдат направени следните изводи: нетните приходи от продажби за 2022 г. бележат ръст спрямо предходната година с 64%, докато общите разходи от оперативната дейност се увеличават с 67%.

От направения анализ на финансовите показатели могат да бъдат направени следните изводи: размерът на собствения капитал не позволява дружеството да придобие нови нетекущи активи и да обезпечи обслужването на задълженията си, както и липсват

достатъчно собствени оборотни средства, с които да покрие текущите си задължения. Същият извод е направен и за „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД. Няма да цитирам размера на загубата през миналата година, но накрая следва същия извод: размерът на собствения капитал не позволява на дружеството да придобие нови нетекущи активи и да обезпечи обслужването на задълженията си, както и липсват достатъчно собствени оборотни средства, с които да покрие текущите си задължения.

Останалите топлофикации няма да ги чета поотделно. Макар някои от тях да намаляват загубата си през миналата година, някои от тях да са на малка печалба, изводът във финансовия анализ звучи по абсолютно един и същ начин за всички топлофикации и той е: размерът на собствения капитал не позволява на дружеството да придобие нови нетекущи активи, както и да обезпечи обслужването на задълженията си със собствен финансов ресурс.

Затова според нас от „Изправи се.БГ“ е абсолютно задължително КЕВР да представи отчет и анализ пред Народното събрание и пред правителството, новосформираното такова, за тежкото състояние, в което се намира топлофикационния сектор, с цел да бъдат предприети действия на законово ниво, на национално ниво, които да стабилизират сектора, ако разбира се има политическа воля и ако няма други планове, които да удовлетворяват частни интереси в топлофикационния сектор.

По отношение на предложената средна цена на природния газ за новия ценови период. Имаме нашите въпроси и съображения по начина, по който е определена тази цена в размер на 88,12 лв./MWh, като смятаме, че начинът по който е извършено определянето не отговаря на изискванията, посочени в чл. 31, т. 1 и т. 2 от Закона за енергетиката. Не е определена на база обективни критерии, не възстановява икономически обосноваването на разходи на топлофикациите по прогноза. Сега ние отново в тази връзка подновяваме предложението си КЕВР да предприеме необходимите действия за промяна в Наредбата за регулиране на цените на топлинната енергия, като се върне положението, което съществуваше преди измененията от 2020 г., а именно цените на топлофикационните дружества да се определят на тримесечия. Смятаме, че това е много по-справедливо, защото по този начин ще се отразяват промените в цената на природния газ и също така на въглеродните емисии. Смятаме, че аргументите, които вече сме чували от КЕВР, че методиката за дялово разпределение на топлинна енергия към наредбата за топлоснабдяването не позволява това, а именно да се определят цени на периоди по-кратки от шест месеца, че тези аргументи са несъстоятелни по редица причини, които вече бяха изложени в предишните изказвания. Би следвало да се премине към подобно действие, най-малкото затова, че цените на топлоенергията за предходния ценови период, макар да бяха определени при цена на газа от 114,77 лв., през юни цената падна до 65 лв., което много сериозно ощетява битовите потребители. За предходния ценови период пък се стигна до обратното – до недовзети приходи на топлофикациите, които (както се вижда от отчетите) са надхвърлили 250 млн. лв. и които суми сега трябва да бъдат платени от българските граждани.

Искам да обърна внимание... приключвам... за начина, по който в доклада си КЕВР е подхождала към признаването на технологичните разходи на топлофикационните дружества. Смятаме, че това е един несправедлив подход, който прикрива обогатяването на част от топлофикационните дружества за сметка на техните клиенти. Извинявайте! Наясно сме как протича тази схема с признаването на технологичните разходи. Примерите са даже от официалните данни, а не от истинските съображения и на двете страни. Например „Топлофикация Плевен“ е поискала 44,15% признаване на технологични разходи. Получила е 30% (29,98%) от КЕВР. „Топлофикация Русе“ е поискала 38,40% и е получила 32% технологични разходи признати. „Топлофикация Сливен“ е поискала 34%,

а е получила 24%. „Топлофикация Перник“ е поискала 48%. Получила е 24% признати технологични разходи, като в същото време има топлофикации, при които технологичните разходи са признати на половина на привилегированите. Такава са например „Топлофикация Велико Търново“, „Топлофикация София“, които имат около 15% признати технологични разходи. Настояваме в своето решение, което ще вземе КЕВР да бъде представена ясна, пълна и конкретна информация за всяка топлофикация поотделно относно прилагането на Методиката за определяне на допустимите размери на технологичните разходи на топлинната енергия.

Следва, също така, в доклада да бъде допълнена и включена информация за цените, които са определени на топлофикациите за новия ценови период: по какъв начин и къде в тях се отразяват компенсациите, които те са получили за цените на електрическата енергия от държавата като стопански потребители през ценовия период.

С оглед всичко казано дотук настояваме КЕВР да не приема предложението проект на решение за утвърждаване на новите цени на топлинната и електрическата енергия, която топлофикациите произвеждат, защото смятаме, че с това фактическо увеличаване на цената на парното с 11% гражданите, битовите потребители ще плащат исторически най-високите цени на парното. Най-високите цени на парното, при положение, че цената на природния газ вече е стабилизирана и на ниски нива, на такива преди войната в Украйна. Настояваме също така КЕВР да инициира съответни изслушвания в Народното събрание, в рамките на които да запознае депутатите с тежкото положение в което се намира топлофикационния сектор. За съжаление макар Омбудсманът, граждански организации да участват в публичните обсъждания никой от депутатите от никоя от парламентарните групи не проявява интерес към начина по който се определят цените на парното, а също така и за реалното състояние на топлофикациите, така че би следвало КЕВР да бъде активната страна в този процес. В рамките на тези изслушвания или по друг подходящ начин очакваме от Вас да настоявате за запазването на 9% ДДС върху топлинната енергия, защото обратното ще натовари сериозно битовите потребители, които просто няма да могат да си плащат сметките, а също така е и време КЕВР да извърши реалните, истински проверки във всяка една от топлофикациите, за да бъде установено защо при положение, че се плащат най-високите исторически цени на парното загубите на топлофикациите продължават да растат. За съжаление няколко поред парламента абдикираха от своята отговорност да създадат дефиниция за енергийна бедност и най-уязвимите български домакинства да получат подкрепа за непосилно високите цени на парното и на енергията като цяло. Затова единственият начин да бъдат защитени българските потребители в момента е чрез намаляване на цената топлинната енергия в абсолютни нива и запазване на по-ниската ставка на ДДС от 9%. В противен случай гражданите наистина няма да могат да плащат сметките си за топлоенергия. Необходимо е и КЕВР да настоява за анализ и за мерки за функционирането на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Наистина би могла една част от недовзетите приходи на топлофикациите да бъдат компенсирани от средствата, които се събират в този фонд, вместо с това да бъдат натоварени българските потребители. Благодаря!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Манолова! Почти не вярвах, че ще завършите изказването си. Вие сте била заместник-председател на Народното събрание и знаете, че пет минути се дават за изказване по определена тема, но явно в това качество тук считате, че 22 минути, колкото Ви засякох, е напълно възможно. Съжалявам...

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Уважаеми г-н Иванов, това е обществено обсъждане...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Моля Ви!

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

...Това не е изказване от парламентарната трибуна. Изказващите се...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

...За да може и другите участници да вземат отношение, след това и работната група да вземе отношение. В 11:00 часа ние трябва да започнем следващото заседание...

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

А защо го насрочихте в 11:00 часа? Какво е това обществено обсъждане?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Много Ви моля да не спорите...

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Какво е това обществено обсъждане, в което за един час се претрупва обществено обсъждане за цената на парното за петнадесет топлофикации? Крайно време беше да промените този маниер. Аз мога изобщо да не се изказвам...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Вижте, г-жо Манолова, отдавна Ви бях предложил да се кандидатира за председател на КЕВР. Послушайте ме, защото много лесно се говори отстрани, което го доказват години наред.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Вие искате гражданите да нямат възможност поне да си кажат мнение ли?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Не! Искам да се кандидатира за председател на КЕВР. Постът е практически вакантен и ще бъде направен избор на нов председател в следващите предполагам два месеца.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Много се надявам следващият председател да има друго отношение към гражданите, независимо кой е той!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

И аз се надявам и във Ваше лице виждам такъв човек. Минаваме към изказването на г-н Стоян Грозданов. Г-н Грозданов, само Ви моля все пак по-кратко, не колкото г-жа Манолова.

Стоян Грозданов – гражданин:

Еми това все пак е обществено обсъждане...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Разбира се! Аз не съм Ви казал да не говорите.

Стоян Грозданов – гражданин:

Аз няма да повтарям неща, които колегата Цветанов ги каза, които са за нарушенията на топлофикацията. Започвам! Уважаеми участници в общественото обсъждане, ще се спра накратко на две точки. Едното е искането на „Топлофикация София“ за увеличение на цените и второто е по отношение на потребителите, които всъщност се иска да плащат сметките и както е казано: този, който плаща трябва да поръчва музиката. По отношение на искането на „Топлофикация София“: много се съмнявам, че там предложените числа са достоверни, които тук се коментират. За да може тези числа един гражданин да ги провери, не само гражданин, а включително и Комисията, тя трябва да е най-малкото главен счетоводител на „Топлофикация София“, където да може всички пари, които минават през „Топлофикация София“ да минават и през счетоводството. Защо счита, че числата, които са дадени и които се обсъждат тук са с ниска достоверност? Взимам повод примерно от стотиците хиляди искови молби в „Топлофикация София“ срещу граждани на София, които са пълни с документи с неистинско съдържание. Взимам повод от стотиците нарушения, които „Топлофикация София“ прави на законодателството, на европейското право и на националното право. Те са в областта най-вече на конкуренцията, в областта на защита на потребителите и в областта на защита на личните данни. Също взимам повод и от едно постановление от 2007 г. на Софийска градска прокуратура, в което е доказано наличие на противоречие на тогавашния изпълнителен директор на „Топлофикация София“, но и е доказано, че „Топлофикация София“ е фактурирала три пъти повече енергия, отколкото е могла да произведе, което се равнява на близо 2 млрд. за четири години, така че достоверността тук е много съмнителна. За да може да се отчитат разходите за ремонти, трябва тук да ни е представена проектосметна документация, от която примерно аз да знам, че на моята улица ще се извършва някакъв ремонт и да мога това да го контролирам примерно през юли месец дали са извършили тези ремонти, дали са ефективни. По тази точка ще се изкаже, разбира се, и Мария Асими.

Ще взема отношение по това, с което се занимавам дълги години – със защитата на потребителите. КЕВР прие Общи условия през 2016 г., които при общественото обсъждане на „Топлофикация София“ бяха тотално отхвърлени от всички граждани, които участваха в това обществено обсъждане най-вече в „Топлофикация София“. Оказа се не едно изслушване в Народното събрание, където точно по Общите условия беше темата, че никой от представителите на КЕВР не беше чел Общите условия, така че нямаше как да им задавам въпроси. Общите условия на „Топлофикация София“ обвързват потребителя единствено ако той ги е приел със своя подпис: чл. 147а от Закона за защита на потребителите. В Общите условия, приканвам Ви максимално бързо да ги прегледате, тъй като това не са Общи условия, те само в заглавие са Общи условия, но всъщност вътре са някакъв нескопосан опит за наредба, в която не може да станат ясни най-основните неща – къде се продава топлинната енергия и кой е купувачът на това място. Новият директор на „Топлофикация София“ на изслушване в Столични общински съвет е декларирал, а и не само той, че „Топлофикация София“ продава топлината енергия долу в абонатната станция и я продава на етажната собственост, а всъщност съди гражданите и събира лични данни на гражданите, включително и нотариални актове. В Общите условия една трета от клаузите се отнасят за правния субект етажна собственост, субект, дефиниран в Закона за управление на етажната собственост, друга част се отнасят за конкретните собственици, изпълнени са с неравноправни клаузи и невалидни клаузи. Мога да кажа, че

„Топлофикация София“ няма общи условия няма договори, както тук колегата се изказа. В момента нямат Общи условия, които да обвързват който и да е потребител, така че всичките им действия са незаконни. Ще допълня единствено, че „Топлофикация София“ от 20 години, това е доказано, не си декларира фактурите, както изисква Законът за ДДС, в НАП всеки месец, ежедневно в дневника на продажбите. Това е установено от четирима прокурори. Аз нося даже едно постановление тука от Софийска апелативна прокуратура и от двама данъчни инспектори. Установено е и от много други лица по конкретни питання, т.е. тук се слага чадър на едно данъчно престъпление и това също вероятно трябва да се вземе предвид, за да може това топлофикационно дружество най-после да може да работи по законите на страната и да може да дойде да си сключи договорите с хората, които искат да ползват топлинна енергия и по този начин предполагам, че и приходите ще се... както в сливенската топлофикация, както в други топлофикации ще станат нормални, разходите са нормални. Искам да кажа последно, да не пропусна. Тук КЕВР все пак определя пределна цена. За да я приеме потребителя, той трябва да бъде уведомен по чл. 16 от Закона за задълженията и договорите, както спомена колегата. Обикновено обичайният срок е един месец и трябва да я приеме, като той може в този случай, когато не приема цената да развали договора си. Това е решение включително на Европейския съд по съединени дела 359 и 400 от 2011 г. Завърших!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Грозданов! Благодаря Ви за спазването на времетраенето на изказването. Преминаваме към г-жа Мария Асими. Заповядайте, г-жо Асими!

Мария Асими – гражданка:

Благодаря, г-н Иванов! Уважаеми г-н Иванов, уважаема Комисията, работна група, уважаеми граждани и всички потърпевши от „Топлофикация София“... Г-н Иванов, преди няколко години споделихме... Почвам най-напред не по доклада, по отношение на фактурите, които се носят до абонатите. Трябва да Ви кажа, че аз за миналата година за периода 2022-2023 г. имам само три фактури. Обръщали сме внимание. Г-н Александров каза, че сменят спедитора. До ден днешен спедиторът не е сменен и това е масово. Аз отивам да си плащам в Изипей, няма значение къде, те знаят каква ми е сметката, аз не знам. Непрекъснато сменят програмите как да провериш. Нещо, за което не трябва да харчат пари на нивото, на което им е цялата топлофикация.

Вторият ми въпрос е определено към Вас. Преди три години поехте ангажимент за промяна на Общите условия. Тук г-н Грозданов е прав, че ако погледнете финансовия отчет, ние нямаме поглед върху него за 2021 и 2022 г. Като им видите ремонтната програма, като им видите програмите какви пари дават за инвестиционна и ремонтна и какви получават от съдебни вземания, ами те са пет пъти повече от тия разходи, които полагат. Да ти обърна внимание: на улицата, когато се прави ремонт... Започнаха огромен ремонт. Може би в посока г-жа Фандъкова – по Манастирски, по Костенски... на двадесети март и беше осми май. Може би годината не я бяха фиксирани, защото продължаваме да се мъчим и затова закъснях и сега. Проблемът е много сериозен. Да обърна само внимание, да не губя времето, защото те казаха почти всичко, което и аз исках да кажа, да обърна внимание на г-н Цветанов. Аз се радвам много, че тук е един много голям капацитет – г-н Паунов. Във всички работни групи съм участвала с него и искам да видя дали спазва десетте Божии заповеди и то осма и девета: Не лъжи и Не кради... топло. Да коригирам г-н Цветанов и искам да ми помогнете, г-н Паунов. Не са 200 000 абонатите, а са към 420 000.

Ясен Цветанов – гражданин:

Без договор казах. Да приемем половината.

Мария Асими – гражданка:

Битовите нямат нищо общо с небитовите. Битовите имат договор. Ние нямаме. Един няма, един. Това съм го проверявала. С г-н Паунов сме спорили. И да коригирам г-жа Манолова, не да коригирам, просто да ѝ обърна внимание, в подкрепа на г-жа Манолова за условно-постоянните разходи. Тъй като ги цитирахте, г-жо Манолова, 171 294 000, са завишили 18,7%, а са били 144 280 миналата година. Пак се получава разлика и тук не е вярно. Дори тук е грешка. Ако чукнете и съберете 144 млн. с 18,7, не се получават 171. Дори и тук е елементарна грешка. Още нещо: тук пише, че няма одитен доклад. Нормално е! Ние още от 2021 г. чакаме и там няма одитен доклад.

Г-н Иванов, интелигентен човек сте, да Ви попитам... Тук чувам, че дават някакви декларации. Кумът дава нива. Така излиза с топлофикация. Клетвена декларация, че това, което са представили е вярно. След като Вас са убедили, не знам мен как ще ме убедят. Мисля, че това е на юнашко доверие. Почти всичко казах хората. Много добре знаете, г-н Паунов, и Вие много добре знаете как стоят нещата с „Топлофикация София“. Потърпевши са потребителите. Не са коректни и никога не ги санкционирате. Задавала съм Ви въпроси... и това е последното... Съгласно Наредба № 3 за лицензията, отговорът какъв беше? „Ау, Мария, ние, ако спрем парното какво ще стане в София, посолства, болници?“ Ами спрете го веднъж, за да видят те, че трябва да вървят по правия път. Те 2 млрд. вече... те са фактически фалирали, а ние непрекъснато компромиси. И последно... чета чл. 19, ал. 1 на Конституцията на Република България: *Икономиката на Република България се основава на свободната стопанска инициатива; ал.2: Законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като държавата (това сте Вие) предотвратява с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя.* Това са вече кухи фрази. Не знам къде е потребителя. Желяя много разум на работната група и на Вас и по-голяма обективност, и по-голямо уважение към потребителите, защото като напуснете тази сграда и Вие сте потребители. Дали сте плод-зеленчук, дали сте... извинявайте, но българинът наистина изнемогва. Много искам да чуя компетентното мнение за топлофикация от г-н Паунов, защото е... така го водиха, водиха го като панаирджийска мечка, неофициалния директор на „Топлофикация София“, навсякъде беше. Това значи, че е най-знаещият човек и се радвам, че е тук да ни отговори. Благодаря Ви за вниманието! Извинете, че е пет минути!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Асими! С това изчерпахме изказванията на представителите на организациите и институциите, които се отзоваха и участваха с изказвания в днешното обществено обсъждане. Обръщам се към работната група. Бяха направени много забележки, становища бяха изказани. Г-н Младеновски, аз зная, че не може на всичко да се отговори, особено в рамките на самото обществено обсъждане. Няма съмнение, аз се обръщам към абсолютно всички участници, че в рамките на две седмици, които следват общественото обсъждане, е срокът, в който могат да подадат своите писмени становища. На становищата ще бъде отговорено, независимо дали съответната забележка се приема, или отклонява, в доклада или в докладната записка, която ще придружава решението на КЕВР, което ще бъде финално. Заповядайте, г-н Младеновски!

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми гости, след казаното от г-жа Асими смятам, че първо трябва да дадем думата на г-н Паунов да отговори. Аз след това ще го допълня.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
Заповядайте, г-н Паунов!

Б. Паунов – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми гости, преди всичко искам да кажа от името на работната група, че всички предложения, всички становища ще бъдат разгледани много отговорно и много внимателно и те ще намерят отзвук в докладната записка, за която каза г-н Иванов. Сега, първо, широката тема Общи условия. Искам да кажа, че взаимоотношенията топлопреносно предприятие и клиентите на топлинна енергия за битови нужди се урежда не в чл. 149, а в чл. 150 от Закона за енергетиката, където надлежно са описани всички стъпки, по които става присъединяването към топлопреносната мрежа и последващите действия. Общите условия се приемат, разбира се, по предложение от топлопреносното предприятие и се утвърждават от Комисията за енергийно и водно регулиране и има едномесечен срок след тяхното публикуване, в който всеки клиент може да подаде индивидуални възражения и да получи с индивидуален подпис да се присъедини към Общите условия. В противен случай не е необходимо да има индивидуално подписване на така публикуваните и утвърдени Общи условия.

Мария Асими – гражданка:
Защо?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Много ви моля! Не сме на кръгла маса. Внимателно работната група изслуша мнението на всеки от вас. Нито ви прекъсваше, нито ви апострофираше. Бъдете така възпитани, както представителите на работната група, които ви изслушаха внимателно. Нека те имат думата сега.

Б. Паунов – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“:

Понеже това беше поставено като тема... иначе по отношение на непоръчаната стока и г-н Грозданов и г-н Цветанов, има едно писмо от Европейската комисията, подписано от комисар Йоурова, в което надлежно е казано, че не е необходимо да има индивидуални договори и е третиран въпросът за непоръчаната стока, тъй като една сграда се присъединява към топлопреносната мрежа като сграда, а не всеки абонат или клиент или всяко жилище поотделно, както се изготвя проектът за централизирано топлоснабдяване. Приключваме с това.

По отношение на технологичните разходи. Смело мога да кажа, че работната група много внимателно е подхождала към разглеждането на техния размер и искам да Ви кажа, че на откритото заседание топлопреносните предприятия не бяха доволни от размера на технологичните разходи, които сме описали в доклада.

Как ще се отрази цената на топлинната енергия за клиентите? Комисията няма отношение по това каква ще бъде ставката на ДДС. Ние сме определили цени без ДДС и сме се постарали тя да бъде на нивото на действащите цени, така че всички клиенти да

бъдат удовлетворени. Максимално сме се постарали да обърнем внимание на положението на клиентите, на тежкото финансово състояние, каквото е в момента.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Заповядайте, г-н Младеновски!

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

По отношение на казаното от Омбудсмана... Аз ще ги обобщя горе-долу важните неща, които се изказаха. По отношение на казаното от Омбудсмана, чийто представител призова да се намерят други начини, за да се компенсират топлофикациите, без да е необходимо след увеличаването на данъчната ставка, за което и г-н Паунов каза, ние нямаме никакво отношение. Тези въпроси трябва да се отнесат към Народното събрание и към Министерството на финансите. За търсене на други начини за компенсация чрез ФСЕС, действително ние сме анализирали тази идея преди това, но за съжаление с падането на пазарната цена и приходите във ФСЕС значително намаляха от 5% вноски. В същото време падането на прогнозната пазарна цена почти с 50% предполага и доста по-високи премии за ВЕИ производителите и за топлофикациите, така че и в разходната част тя е много по-голяма. Както се вижда от анализа в доклада, налични средства там допълнителни няма. Дори напротив: дефицитите нарастват във Фонда. За предходния месец, когато беше публикуван докладът, тогава Фондът декларира, че има 170 млн. несъбрани вземания, като в същото време не можеше да изплати на НЕК близо 106 млн., които се забавят. За предходния месец това, което Фондът е забавил към НЕК е в размер на над 160 млн. лв. Действително тази опция ние сме я анализирали като първа опция при изготвянето на доклада и действително връзките са обратнопропорционални на пазарните цени и на приходите на Фонда. В тази връзка възможностите на Фонда през настоящия ценови период са далеч по-ограничени, отколкото през изминалия регулаторен период и тази идея няма как да се осъществи.

Ще продължа с отговора по становището на г-жа Манолова. Там аз лично не можах да разбера какво... Г-жа Манолова настоява да не се увеличават цените, но в същото време обръща внимание колко тежко е състоянието на топлофикационните дружества. Това са две взаимоизключващи се тези. Ако са в тежко състояние, то би следвало да имат повече приходи, за да им се оправи финансовото състояние. Аз поне като икономист разсъждавам по този начин. Не знам каква е идеята. Отново беше поставен акцент от Фонда да се покриват част от дефицитите, натрупани през изминалата година, но както казах във Фонда няма достатъчно средства. Ако анализираме цената на природния газ, далеч не сте прави, че се е стабилизирала цената към момента и е толкова по-ниска. Все пак за целите на ценообразуването трябва да анализираме миналогодишната прогнозна цена на газа, за която аз си спомням на предходното обществено обсъждане и Вие казахте, че е доста подценена, и сегашната прогнозна цена на газа. Разликата е, както казахте действително, 25%, но отчетите казват нещо различно. Отчетената цена за дванадесетмесечието е с 45% над прогнозната, т.е. тя е над 160 лв. В тази връзка този недовзет приход, тези общо 300 млн. лв. недовзет приход от газа от всички топлофикации, трябва по някакъв начин да се отрази и предвид по-ниската прогнозна цена Фондът няма възможност да поеме тези разходи.

По отношение на казаното от г-н Ясен Цветанов. По голямата част от изказването не беше по съществото на настоящото обществено обсъждане. Това, което аз разбрах беше, че „Топлофикация София“ е противоконституционна, че решенията на Комисията са противоконституционни. Явно много е модерно напоследък всичко да е

противоконституционно, но това е интересна правна логика, все пак си има органи, които определят дали едно действие или даден субект противоречат на Конституцията на Република България. Бяха изтъкнати... едно нещо, което ми направи впечатление. Действително сервитутите бяха вкарани във финансовия отчет на „Топлофикация София“ през предходната година. По този начин чисто изкуствено счетоводно „Топлофикация София“ излезе на доста добра печалба. Това естествено не е взето предвид от работната група, тези сервитути и амортизации на подобни сервитути, така че за това може да сте спокоен. Това не е отчетено от работната група. Видяхме го и даже е много странно при този недозет проход да отчетат такава печалба. Това е елементарен счетоводен трик. Не знам поради каква причина е. Може би мениджърският екип иска да докаже, че добре си върши работата. По отношение на разходите за квоти. Може би сте прав, че това са пари изхвърлени в кофата, но това са присъщи разходи за дейността на всеки един производител на електрическа енергия и като такива те няма как да не бъдат отчетени в съответното ценово решение, тъй като съгласно европейското законодателство „Топлофикация София“ следва да заплаща тези разходи и те няма как да бъдат отчетени. В крайна сметка, като извод от Вашето изказване, аз разбирам, че трябва да затворим „Топлофикация София“ може би. Това ако се случи, би следвало да е по икономически причини, т.е. ако дружеството само фалира, но не знам как това ще се отрази на София. Комисията за енергийно и водно регулиране като регулатор няма как да предприема подобни действия. Благодаря Ви!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря, г-н Младеновски! Колеги, от Вас... Заповядайте! Г-н Александър Йорданов – член на регулатора и член на специализиран състав „Енергетика“.

Александър Йорданов – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Благодаря Ви, г-н Председател! Обръщам се към участниците в общественото обсъждане. Този разговор в известна степен се повтаря години наред по един и същ начин. Едната страна на медала са потребителите, които определено не харесват цените на топлофикационните дружества и в най-голяма степен на „Топлофикация София“. От другата страна са самите топлофикационни дружества, които съответно отново не харесват цените, само че дотолкова, доколкото според тях цените не им носят икономическа възвръщаемост и не им покриват разходите. Ние сме в доста некомфортното положение всеки път да търсим този баланс между интереса на потребителите и интереса на производителите на топлинна енергия, още повече при условия, че на практика централното топлоснабдяване е услуга, която е в конкурентни условия. Вие преди малко споменахте, че има множество алтернативи. Някои от тях са високотехнологични, някои от тях ниско въглеродни, някои от тях изискват по-големи начални инвестиции. Както и да е. Безспорен е фактът, че централното топлоснабдяване, поне от гледна точка комфорт, осигурява доста по-голям комфорт от алтернативите, защото, първо, имате равномерно топлоподаване, второ, от вас зависи съответно каква температура да поддържате в жилището си. Говоря за битовите потребители, стопанските не ги засягам в случая. Освен всичко друго, тази услуга, която ние регулираме не е общо предлагана в смисъла на закона, защото тя не обхваща територията на цялата страна и не стига до всички български граждани, а само там, където има изградени топлофикационни мрежи. Всякакво друго компенсиране на цените през субсидиране през Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, през различни данъчни механизми и т.н. води до една още по-голяма несправедливост. Всички граждани, които не ползват централно топлоснабдяване заплащат през цените на електроенергията или съответно по някакъв

друг начин това, че цената на ползващите централно топлоснабдяване да е дотирана, което също според мен не е решението на въпроса. На трето място, концептуално топлофикационните дружества са изградени при съвсем други пазарни условия, т.е. тогава не е имало свободен пазар. Те са изградени с концепцията да работят с държавно определяни цени. Другият технологичен проблем е, че трудно може да се откажете от услугата централно топлоснабдяване. Не, че е невъзможно, възможно е, ако примерно етажната собственост реши и се изключи от абонатната станция, няма да сте клиент на „Топлофикация София“. Друг е проблемът, че взаимоотношенията в рамките на етажната собственост също не могат да бъдат решавани от Комисията за енергийно и водно регулиране. Другият проблем – къде се закупува топлинната енергия, също е решим. Законът е предвидил и такава възможност: етажната собственост да закупува топлинната енергия на входа на абонатната станция и членовете на етажната собственост да извършат разпределението помежду си. Аз се съмнявам, че при българската народопсихология такова разбирателство в рамките на членовете на етажната собственост е достижимо въобще. Да, разбира се, по-удобно е да се счита, че държавата следва да се намеси дори и в отношенията между съсобствениците в етажната собственост и да им урежда какви разходи имат за централно топлоснабдяване. Принципно в условията на пазар това е несвойствена за държавата функция.

Говори Ясен Цветанов – гражданин, без микрофон.

Александър Йорданов – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Казвам Ви защо законът е в този си вид. Тези дружества са изградени при съвсем други условия. Законът не е променен. Да, аз Ви разбирам идеално. Имате предложение „Топлофикация София“ да спре да работи.

Говори Мария Асими – гражданка, без микрофон.

Александър Йорданов – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Това обаче е отговорност на нейния собственик, защото в крайна сметка собственик на „Топлофикация София“ е Столична община, не е КЕВР. КЕВР просто върши незавидната работа да балансира между интересите на собственика, на ползвателите на топлинната енергия. Пак Ви казвам... най-вече за София, защото общо взето ползвателите на топлинна енергия в останалите населени места, в които има централно топлоснабдяване не са представени дори и в настоящото обществено обсъждане по една проста причина – отдалечени са населените места и хората няма как да вземат участие в присъствено заседание. Ползвателите от София би трябвало да се чувстват привилегирани и в това отношение, защото всеки на цената един билет за градския транспорт може да дойде и съответно за изкаже мнението си, за разлика от потребителите на „Топлофикация Велико Търново“, Русе и т.н. В този смисъл, ако аз трябва да изразя мнението си, вече извън контекста на общественото обсъждане, тази услуга централно топлоснабдяване дори не би следвало да подлежи на регулиране като цени. Тя би трябвало да се осъществява на конкурентен принцип.

Говори Ясен Цветанов – гражданин, без микрофон.

Александър Йорданов – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Да, само, че законът към момента не го позволява и КЕВР няма как съответно да го приложи.

Говори Ясен Цветанов – гражданин, без микрофон.

Александър Йорданов – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Не, не! Договорите са си договори. Тук не коментирам въпроса с договорите. Договорите са си договори. Благодаря Ви, г-н Председател! Приключих.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Виждам, че някои от Вас са готови да възразят на становищата, изказани от работната група и от г-н Йорданов. Това ще го направите в писмените становища, които ще представите. Имате пълна свобода – може 2 стр., може 20 стр. да дадете писмени становища. В рамките на общественото обсъждане искам само да направя още две съобщения: едното, което го знаете, че имате 14 дни срок за представяне на тези писмени становища... от утре да бъде. Второто, че Комисията ще излезе с решение за утвърждаване на цените на топлинната енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на дружества от сектор „Топлоенергетика“, считано от 01.07.2023 г., на закрито заседание, което ще се проведе на 30.06.2023 г. Само, ако ми позволите, едно-единствено допълнение, понеже се казваше, че Комисията нарушава законите, погазва законите и т.н. В такъв случай хората, които твърдят това трябва да се обърнат към правоохранителните органи. Подайте сигнал до Прокуратурата. Ако пък се подавали, кажете какъв е ефектът от този сигнал. Това е пътят, когато се твърди, че една организация, независимо дали е КЕВР, дали е министерство и т.н., погазва законите на страната. Закривам общественото обсъждане и преминаваме към второто такова.

Приложения:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-19/02.06.2023 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на решение относно утвърждаване на цени на топлинна енергия и определяне на цени и премии за електрическа енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“, считано от 01.07.2023 г.

2. Пълномощно на Весела Ванева от проф. д-р Диана Ковачева – Омбудсман на Република България.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

А. Йорданов

.....

Б. Голубарев

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт